

Maisto papildų teisinis reglamentavimas

Daiva Navickienė
Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba
prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2008-12-15

Maisto papildas

- **Maisto papildas** – maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinę arba fiziologinę poveikį, šaltinis. Maisto papildai rinkai tiekiami dozuotomis formomis – kapsulėmis, pastilėmis, piliulėmis, tabletėmis, miltelių maišeliais, ampulėmis, buteliukais su lašų dozatoriais bei kitomis panašiomis skysčių ir miltelių, skirtų vartoti mažais dozuotais kiekiais, formomis.
- **Maistinės medžiagos** – vitaminai ir mineralinės medžiagos.
(Lietuvos higienos norma HN 17:2003 „Maisto papildai“)

Teisės aktai

- Europos Parlamento ir Tarybos
http://eur-lex.europa.eu/RECH_naturel.do → direktyvos,
reglamentai
- Nacionaliniai
http://www3.lrs.lt/dokpaieska/forma_1.htm → įstatymai,
vyriausybės
nutarimai,
įsakymai

Teisės aktai (1):

Europos Parlamento ir Tarybos teisės aktai

- 2002 m. sausio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) **Nr. 178/2002** nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) **Nr. 852/2004** dėl maisto produktų higienos
- 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) **Nr. 882/2004** dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių

Teisės aktai (2):

Europos Parlamento ir Tarybos teisės aktai

- 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) **Nr. 1924/2006** dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą
- Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva **2002/46/EB** 2002 m. birželio 10 d. dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su maisto papildais, suderinimo

Teisės aktai (3): Nacionaliniai teisės aktai

Lietuvos Respublikos Maisto įstatymas

(Žin., 2000, Nr. 32-893; 2002, Nr. 64-2574; 2003, Nr. 92-4139; 2004 Nr. 93-3397; 2005 Nr.142-5107)

Valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Teisės aktai (4): Nacionaliniai teisės aktai

- Lietuvos Respublikos **Reklamos įstatymas**
(Žin., 2000, Nr. 64-1937; 2002, Nr. 123-5508; 2006, Nr. 107-4046; 2008, Nr. 11-374)
- Lietuvos Respublikos **Produktų saugos įstatymas**
(Žin., 1999, Nr. 52-1673; 2001, Nr. 64-2324; 2004, Nr. 25-757)

Teisės aktai (5): Nacionaliniai teisės aktai

- Lietuvos higienos norma HN 17:2003 „**Maisto papildai**“
(Žin., 2004, Nr. 7-158; 2005, Nr. 43-1382; 2006, Nr. 91-3595; 2007, Nr. 42-1597; 2007, Nr. 90-3583)
- Lietuvos higienos norma HN 119:2002 „**Maisto produktų ženklimas**“
(Žin., 2003, Nr. 13-530; 2003, Nr. 60-2741; 2004, Nr. 70-2458; 2004, Nr. 161-5892; 2005, Nr. 62-2209; 2005, Nr. 110-4024; 2005, Nr. 142-5149; 2007, Nr. 16-600; 2007, Nr. 132-5392; 2008, Nr. 59-2265)
- Lietuvos higienos norma HN 53:2003 „**Leidžiami vartoti maisto priedai**“
(Žin., 2004, Nr. 45-1491; 2004, Nr. 65-2298; 2004, Nr. 134-4880; 2004, Nr. 176-6526; 2005 Nr. 71-2574; 2005, Nr. 74-2696; 2007, Nr. 96-3899; 2008, Nr. 27-999)
- Kiti teisės aktai

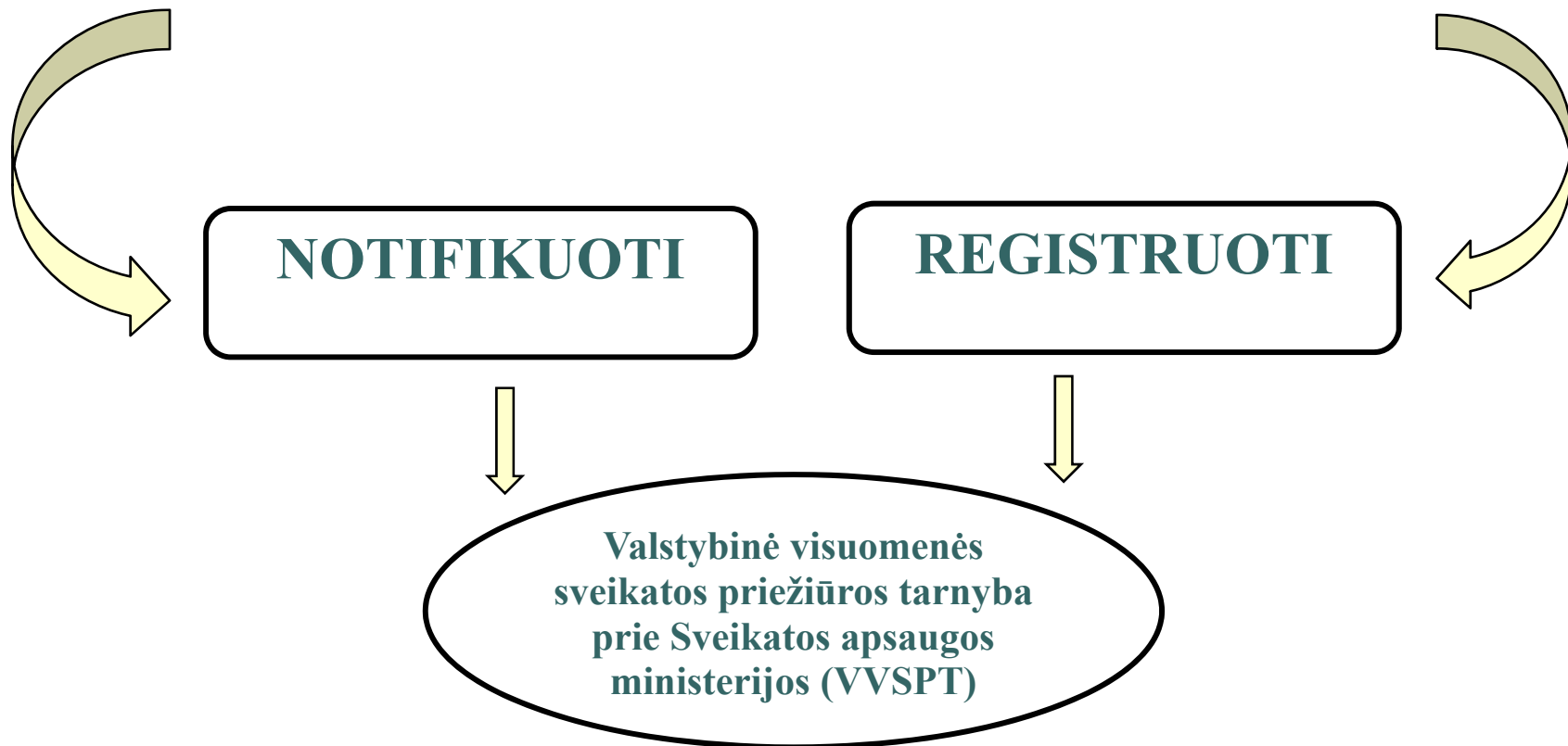
Teisės aktai (6): Nacionaliniai teisės aktai

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007
m. rugpjūčio 6 d. įsakymas Nr. V-651

**„Dėl Pranešimo (notifikavimo) apie Lietuvos Respublikos
rinkai tiekiamus maisto papildus tvarkos aprašo bei
Maisto papildų registravimo tvarkos aprašo
patvirtinimo“**

(Žin., 2007, Nr. 90-3585)

MAISTO PAPILDAI

Pranešimo (notifikavimo) apie tiekiamus Lietuvos Respublikos rinkai maisto papildus tvarkos aprašas

- Asmenys, tiekiantys Lietuvos Respublikos rinkai maisto papildus iš Europos Sąjungos šalių narių bei Islandijos Respublikos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka privalo pranešti Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai (VVSPT).
- Jei Lietuvos Respublikos rinkai vieno gamintojo maisto papildus tiekia keli asmenys, jie visi privalo pranešti (notifikuoti) apie Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamus maisto papildus.
- Dokumentas neišduodamas
- Notifikuotų maisto papildų sąrašas skelbiamas VVSPT interneto svetainėje
http://www.vvspt.lt/licencijos_leidimai.php?p=ll_papilduregistravimas

Probleminių produktų priskyrimo atitinkamai produktų grupei komisija

- ↪ Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-758
- ↪ Nagrinėja institucijų prašymus dėl produktų priskyrimo atitinkamai produktų grupei
- ↪ Komisijos sprendimai yra privalomi registravimą ar notifikavimą atliekančiai institucijai, priskiriant produktus atitinkamai produktų grupei

Maisto papildų registravimo tvarkos aprašas (1):

- Maisto papildų registravimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato valstybėse ne Europos Sąjungos narėse, išskyrus Islandijos Respubliką, Lichtenšteino Kunigaikštystę ir Norvegijos Karalystę, pagamintų ir (ar) iš jų importuojamų maisto papildų registravimo pažymėjimo išdavimo, atsisakymo išduoti, patikslinimo, jo dublikato išdavimo, galiojimo panaikinimo sąlygas ir tvarką.
- Šio Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti saugių bei teisingai paženklintų maisto papildų tiekimą rinkai.
- Šis Tvarkos aprašas taikomas Lietuvos Respublikos fiziniams ir juridiniams asmenims, taip pat Lietuvos Respublikoje įsteigtiems Europos Sąjungos ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių įmonių filialams (toliau – asmenys), tiekiantiems Lietuvos Respublikos rinkai papildus, nurodytus šio Tvarkos aprašo 1 punkte, neatsižvelgiant į tai, ar maisto papildai trečiosiose valstybėse pagaminti, ar atlikta tik dalis gamybos procedūrų (tik fasuoti, pakuoti ar kt.).
- Jei vieno gamintojo maisto papildus į Lietuvą importuoja keli asmenys, jie visi privalo registruoti maisto papildus pagal šį Tvarkos aprašą, išskyrus asmenis, turinčius to paties gamintojo maisto papildus registravusio asmens įgaliojimą.
- Registruotų maisto papildų sąrašas skelbiamas VVSPT interneto svetainėje http://www.vvspt.lt/licencijos_leidimai.php?p=11_papilduregistravimas

Maisto papildų registravimo tvarkos aprašas (2):

- Dokumentus vertina Maisto papildų vertinimo komisija, kurios sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina sveikatos apsaugos ministras.
- Vertinimo komisija pateikia išvadas VVSPT direktoriui.
- VVSPT direktorius priima sprendimą:
 - išduoti pažymėjimą
 - neišduoti pažymėjimo
 - raštu informuoti pareiškėją apie trūkumus, nurodytus maisto papildo vertinimo išvadoje.
- Jei pareiškėjas per 30 dienų nuo rašto gavimo dienos trūkstamos informacijos nepateikia, laikoma, kad prašymas gauti pažymėjimą nebuvo išduotas.

MAISTO PAPILDAI

SAUGŪS

KOKYBIŠKI

**TEISINGAI
PAŽENKLINTI**

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. rugsėjo 24 d. įsakymas Nr. B1-478 „Dėl importuojamo negyvūninio maisto valstybinės maisto kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 113-4324)

Netaikoma maisto papildams:

- gabenamiems kaip keleivių asmeninis bagažas ar siunčiamiems pašto siuntomis, skirtiems asmeniniam vartojimui, nesusijusiems su verslo interesais (ne daugiau kaip po 10 originalių maisto papildų pakuočių);
- siunčiamiem kaip pavyzdžiai arba skirtiems parodoms, užtikrinant, kad nėra skirtas prekybai ar verslo interesams tenkinti, iš anksto gavus leidimą iš apskrities, miesto ar rajono valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos.

Maisto papildai

- ↪ Į mažmeninę prekybą leidžiama tiekti tik sufasuotus maisto papildus
- ↪ Gali prekiauti subjektai, turintys Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą (parduotuvės, kioskai, sporto klubai, vaistinės ir kt.)
- ↪ Vaistinių savitarnos skyriuose maisto papildai turi būti laikomi (teikiami parduoti) atskirai nuo kitų prekių

Maisto papildų reklama (1)

Reklamos įstatymo 14 straipsnis. Maisto reklama

1. Reklamoje draudžiama:

- 1) nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes.
- 2) nurodyti, kad koks nors maistas turi ypatingų savybių, jeigu iš tikrųjų tokiomis savybėmis pasižymi visi panašūs gaminiai.

Maisto papildų reklama (2)

Maisto įstatymas draudžia:

- ✓ laidinti vartotoją apibūdinant maistą, nurodant jo rūšį, tapatumą, savybes, sudėtį, kiekį, tinkamumo vartoti terminą, kilmę, tvarkymo ir vartojimo būdą bei laikymo sąlygas
- ✓ nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes
- ✓ nurodyti, kad koks nors maistas turi ypatingų savybių, jeigu iš tikrųjų tokiomis savybėmis pasižymi visi panašūs gaminiai
- ✓ kitaip klaidinti vartotojus

Maisto papildų reklama (3)

Lietuvos higienos normos HN 17:2003 „Maisto papildai“ 19 punktas:

Ženklinant, pristatant bei reklamuojant maisto papildus draudžiama nurodyti ar užsiminti apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes.

Maisto papildų reklama (4)

Nepažeidžiant konkretesnių maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatų, vartotojų neturi klaidinti maisto ar pašarų etiketės, reklama ir pateikimas, įskaitant jų formą, išvaizdą arba įpakavimą, pakavimo medžiagas, sudėjimo tvarką, apipavidalinimą juos demonstruojant ir įvairiausiomis priemonėmis apie juos teikiamą informaciją (Reglamentas (EB) Nr. 178/2002)

Maisto papildų reklama(5)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas
(EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto
produktų maistingumą ir sveikatingumą

(Klaidų ištaisymas (OL 2007 L 12, p.3))

Iki 2010 m. sausio 31d. Europos Komisija
patvirtins leistinų teiginių Bendrijos sąrašą bei
visas būtinas šių teiginių vartojimo sąlygas.

Maisto papildų reklama(6)

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas
(EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto
produktų maistingumą ir sveikatingumą

(Klaidų ištaisymas (OL 2007 L 12, p.3))

Už reglamento taikymą Lietuvos Respublikoje
atsakingas

Valstybinis aplinkos sveikatos centras

(Žin. 2007, Nr. 78-3171; 2008, Nr. 119-4522)

Maisto papildų reklama (7)

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. kovo 12 d. nutarimu įgaliojo Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą pagal kompetenciją kontroliuoti Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 4, 7, 8, 9, 13, 14 straipsniuose nustatytų reklamos naudojimo draudimų ir reikalavimų įgyvendinimą.

Ačiū už dėmesį!